

Inrättande av etableringscentrum

Framställan från arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Inrättande av etableringscentrum godkänns i enlighet med arbetsmarknadsnämndens framställan och med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Karin Ernlund anför följande.

Ärendet

I stadens budget för 2019 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för inrättande av ett etableringscentrum i syfte att öka nyanländas möjligheter till snabb förankring i arbets- och samhällsliv. Etableringscentrum ska utgöra en gemensam ingång för nyanlända, med samlad kompetens inom etableringsområdet från kommunala och statliga aktörer.

Arbetsmarknadsförvaltningen har i samverkan med Arbetsförmedlingen och representanter för socialförvaltningen och alla stadsdelsförvaltningar genomfört en utredning där den samlade bedömningen var att det finns en stor samsyn kring behovet av större samordning av arbetet med nyanlända och att stadens insatser behövs parallellt med Arbetsförmedlingens. Utredningen poängterar att flera statliga myndigheter, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Skatteverket, och Försäkringskassan, är viktiga samarbetsparter för ett etableringscentrum.

Målgruppen för Etableringscentrum är personer födda utanför EU/EES som befunnit sig i Sverige upp till 36 månader efter beviljat uppehållstillstånd och deras anhöriga. Även de som beviljats uppehållstillstånd år 2016 eller senare och som har avslutat etableringen, är arbetslösa och bor i stadens genomgångsbostäder är målgrupp för Etableringscentrum.

Etableringscentrums verksamhet beräknas kunna starta vid halvårsskiftet 2021. Under 2021 kommer Etableringscentrum och Intro Stockholm ta fram

samverkansformer med de statliga aktörerna liksom med civila samhället och Region Stockholm.

Beredning

Ärendet har initierats av arbetsmarknadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret anser att en verksamhet i enlighet med förslaget bidrar till en mer effektiv handläggning med högre mått av likställighet. Lika stöd till både egenbosatta (EBO) och kommunanvisade (ABO) medför att fler tar del av insatser, vilket leder till ökade förutsättningar för hållbar etablering och god integration. Stadsledningskontoret påpekar vikten av att berörda förvaltningar framgent reder ut detaljer kring arbetsformer, gränssnitt m.m.

Socialnämnden ställer sig överlag positiv till inrättandet av det Etableringscentrum som beskrivs i ärendet med "en väg in" för alla nyanlända och därmed ett samlat och likställt mottagande. Nämnden påpekar vikten av att Migrationsverkets hänvisning till ett etableringscentrum fungerar likvärdigt för samtliga nyanlända och betonar vikten av att stadsdelsnämnderna ges förutsättningar för att fortsatt erbjuda ett gott lokalt mottagande med kvalitativ samhällsvägledning. Bostadsvägledningen har stor betydelse för etableringen i samhället och nämnden ser ett behov av mer fokus på detta samt tydligare ansvarsfördelning gällande vad som ska utföras av Etableringscentrum, av stadsdelsnämnderna och av SHIS. Den geografiska placeringen av "en väg in" bör vara central och utvärderas utifrån enskilda individers nyttjande av de insatser det erbjuder. Slutligen anser nämnden att en eventuell förändring av ansvaret för glappetersättningen bör utredas med ett tydligt stadsdelsnämnds- och brukarperspektiv.

Bromma stadsdelsnämnd anser att förslaget medför ett mer sammanhållet och likställt initialt stöd till nyanlända. En väl fungerande samverkan och tydlig ansvarsfördelning vad gäller samhällsvägledning inklusive bostadsvägledning lyfts som väsentliga faktorer.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget som enligt nämnden innebär ökade möjligheter att nå ut till gruppen egenbosatta.

Farsta stadsdelsnämnd är positiv till förslaget och att utredningen jämför stöd för EBO och ABO. Nämnden ser att Arbetsförmedlingens medverkan är central, bland annat utifrån enskilda mer och mer digitaliserade kontakter med myndigheter.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd är positiv till inrättande av Etableringscentrum. Nämnden anser att det är mycket viktigt att gränsdragningsfrågorna lyfts och förtydligas. Det finns mycket upparbetad erfarenhet och kunskap kring effektiva åtgärder och insatser som nämnden vill lyfta i framtida utvecklingsarbete, gällande bland annat samarbete med civilsamhället, barn och ungas etablering, bostadsvägledning samt Etableringscentrums geografiska närvaro.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ställer sig mycket positiv till förslaget och dess fokus på arbete och utbildning. Nämnden anser att det är bra att ensamkommande barn och unga ställs utanför målgruppen, då dessa behöver ha ett mer omfattande stöd och långsiktiga insatser. Nämnden lyfter också fortsatt behov av lokala resurser och ta tillvara upparbetade arbetssätt och samverkansformer.

Kungsholmens stadsdelsnämnd välkomnar förslaget och lyfter fortsatt behov av klargörande av ansvarsfördelning i förhållande till stadsdelsnämndernas arbete med samhällsvägledning.

Norrmalms stadsdelsnämnd välkomnar förslaget och anser att inrättandet av ”en väg in” sannolikt kommer leda till att fler egenbosatta deltar i etableringsprogrammet. Särskilt planerad samverkan med civilsamhället välkomnas. Ansvarsfördelning mellan Etableringscentrum och lokal samhällsvägledning bör klargöras, särskilt inom området bostadsvägledning. Nämnden efterfrågar också samsyn i staden gällande hur familjer som kommer som anknytning till ensamkommande barn bäst stöttas vidare i sin etableringsprocess.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd är positiv till förslaget som anses vara heltäckande och positivt för målgruppen. Nämnden anser att staden bör ta fram en strategi och plan för hur en eventuell ökning av antalet nyanlända ska hanteras.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd ser positivt på förslaget som enligt nämnden väntas leda till mer välfungerande och likställt mottagande samt ett mer effektivt resursutnyttjande.

Skärholmens stadsdelsnämnd är positiv till förslaget och delar analysen av behovet av större samordning och samhandling inom stadens arbete med nyanlända. Nämnden ser särskilt positivt på förslaget att initial samhällsvägledning och stöd tas över från stadsdelsnämnderna i kombination

med att Migrationsverket hänvisar direkt till den nya verksamheten, då detta bör innebära att fler egenbosatta nås och kontakten med dem kan bibehållas. Ansvarsfördelningen och tillhörande gränsdragningar behöver förtydligas i och med inrättandet och nämnden förespråkar kontakt med berörd stadsdelsnämnds samhällsvägledning så tidigt som möjligt.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd ställer sig positiv till förslaget och anser att samlokalisering av Intro Stockholm och Etableringscentrum är positivt. Nämnden lyfter också att samarbetet med Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och framförallt Arbetsförmedlingen är en förutsättning för lyckat arbete för att nyanlända ska få snabb förankring i arbetslivet.

Södermalms stadsdelsnämnd är positiv till genomförandeplanen som även svarar mot det uppdrag stadsdelsnämnden har på området under innevarande år. Det är ett samverkande flöde mellan Etableringscentrum och stadsdelens eget arbete.

Östermalms stadsdelsnämnd välkomnar förslaget och önskar klagörande kring ansvarsfördelning mellan Etableringscentrum och lokal samhällsvägledning, till exempel bostadsvägledning. Nämnden uppmärksammar särskilt behoven hos familjer som kommer som anknytning till tidigare ensamkommande barn.

Mina synpunkter

Stockholm ska vara en öppen stad där människor på flykt från krig och oroshärdar ska kunna bygga upp ett nytt liv under trygga förhållanden. Staden ska ha ett effektivt och samlat mottagande av nyanlända som möjliggör en snabb etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Vägen till arbete, studier, kunskaper i svenska och civilsamhälle ska vara kort och nya stockholmare ska snabbt komma i egen försörjning. Ingen ska behöva vänta på att etablera sig.

När det är många myndigheter och aktörer inblandade och därtill en komplicerad byråkrati för statens insatser finns en risk att personer hamnar mellan stolarna. Vi har slagit fast att i Stockholms stad ska alla nyanlända få ett tidigt, förebyggande och sammanhållet stöd och därtill samla och erbjuda insatser som syftar till att öka nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Detta gäller såväl de personer som anvisas till staden av Migrationsverket (ABO) som de som under sin asylprocess själva hittat eget boende i staden (EBO) eller kommer hit som anhöriginvandrare. Intro Stockholm under socialnämnden har utvecklat mycket välfungerande arbetssätt för det initiala

mottagandet och samhällsvägledningen, men tar idag bara emot ABO-gruppen.

I och med det som föreslås i detta ärende skapas ”en väg in” för alla nyanlända, såväl ABO som EBO och anhöriginvandrare. Etableringscentrum öppnar hösten 2021 under namnet Welcome House.

Detta blir en ny enhet inom arbetsmarknadsnämnden som samlar hela nämndens expertis för stöd till nyanlända, inklusive befintlig personal som samordnar hela stadens arbete med samhällsvägledning. Welcome House kommer att samlas i gemensamma lokaler och med gemensamt överenskomna arbetssätt med Intro Stockholm från och med i sommar 2021. Därtill finns en överenskommelse på plats med Statens Servicecenter och Migrationsverket, som kommer anvisa egenbosatta till Welcome House från och med 1 september i år. Arbetsförmedlingens närvaro är helt avgörande och deltagandet och samarbetet är redan säkrat och i gång genom stadens och Arbetsförmedlingens gemensamma projekt Hållbar Etablering.

Genom att samla alla samhällskontakter på ett och samma ställe kan nyanlända, oavsett tidigare utbildnings- och yrkesbakgrund, snabbt få samlad tillgång till insatser från olika myndigheter i det initiala mottagandet, såsom samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning, tillgång till matchning på arbetsmarknaden, möjligheter att delta i mentorsprogram och kontakter med civilsamhället. Samt de viktiga myndighetskontakter som krävs initialt. Stadsdelsnämnderna har fortsatt ett viktigt ansvar och överlämningen till lokala verksamheter ska ske med individens bästa i åtanke.

Målet är att Stockholm ska vara ett nationellt och internationellt föredöme för snabb etablering av nyanlända på arbetsmarknaden. Då krävs en väg in för alla nyanlända och gemensamt arbete av staden, staten, civilsamhället och arbetsgivare med individen i fokus.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Utredningsrapport Etableringscentrum

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett

etableringscentrum. Vi välkomnar att etableringscentrumet ska ta emot kommunanvisade, egenbosatta och deras anhöriga. Det innebär att stadens mottagande av nyanlända samlas vilket kan leda till ett bättre mottagande och snabbare etablering. Men det förutsätter att de synpunkter och farhågor som med anledning av utredningen klargörs och löses. Våra partier lyfte synpunkterna redan när ärendet väcktes i arbetsmarknadsnämnden och nu ser vi att flera av de synpunkterna också tas upp av flera remissinstanser.

Idag har arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om att tillhandahålla boende inom ramen för bostättningslagen. Staden ansvarar dessutom för att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för inrättandet av etableringscentrum. I utredningen framkommer det att Arbetsförmedlingen finns med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket gör att halva idén med samarbetet faller. Ingenstans kan vi finna att det är klart att Arbetsförmedlingen och andra statliga myndigheter kommer att finnas på plats i etableringscentrumet. I borgarrådets synpunkter står det att *”Arbetsförmedlingens närvaro är helt avgörande och deltagandet och samarbetet är redan säkrat och i gång genom stadens och Arbetsförmedlingens gemensamma projekt Hållbar Etablering.”* Majoriteten menar förhoppningsvis inte att två-tre arbetsförmedlare ska axla huvudansvaret som Arbetsförmedlingen har för nyanländas etablering.

Till det ska man komma ihåg att Arbetsförmedlingen genomgår ett förändringsarbete, med mål om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Omstruktureringen av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger stor sårbarhet kring inrättandet av etableringscentrumet. Vi menar att staden måste skynda på arbetet och verka för att flera statliga myndigheter placerar sin personal på etableringscentrumet. Flera kommuner i landet har lyckats att avtala med Arbetsförmedlingen och andra statliga myndigheter om samlokalisering i syfte att stärka stödet till den enskilde. Stockholm bör ta lärdom av hur dessa kommuner har lyckats. Annars finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer som försvårar för människor istället för att hjälpa dem.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik, att finansieringen av etableringscentrum i huvudsak sker i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära

större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. I budgeten för 2022 och de kommande åren måste finansieringen säkras.

Innan dörrarna öppnas till etableringscentrumet behöver tydliga gränsdragningar mellan berörda nämnder göras. Flera stadsdelsnämnder och socialnämnden uttrycker en viss kritik mot att gränsdragningarna inte är tydliga inom flera områden. Till exempel lyfts gränsdragningen mellan etableringscentrum och den lokala samhällsvägledningen för bostadsvägledning. Ett annat område som behöver tydligare ansvarsfördelning är kompletterande försörjningsstöd på grund av höga boendekostnader och ansökningar om akutboende från nyanlända som är egenbosatta.

I mottagandet av nyanlända ska stadens ambitioner vara att ge goda förutsättningar att snabbt etablera sig genom skola, jobb och bostad. En snabb etablering på arbetsmarknaden innebär självständighet för individen och underlättar etablering på bostadsmarknaden och i samhället i stort.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Inrättande av etableringscentrum godkänns i enlighet med arbetsmarknadsnämndens framställan och med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 2 juni 2021

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Karin Ernlund

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå borgarrådsberedningens förslag till beslut
2. Därutöver vill vi anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir än mer problematisk med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positiv resultat. Idag verkar arbetsförmedlingen och Jobbtorg Stockholm redan inom detta område. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den befintliga verksamheten i stället för att inrätta föreslaget etableringscentrum.

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

I stadens budget för 2019 fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningar för inrättande av ett etableringscentrum i syfte att öka nyanländas möjligheter till snabb förankring i arbets- och samhällsliv. Etableringscentrum ska utgöra en gemensam ingång för nyanlända, med samlad kompetens inom etableringsområdet från kommunala och statliga aktörer.

Arbetsmarknadsförvaltningen har i samverkan med Arbetsförmedlingen och representanter för socialförvaltningen och alla stadsdelsförvaltningar genomfört en utredning där den samlade bedömningen var att det finns en stor samsyn kring behovet av större samordning av arbetet med nyanlända och att stadens insatser behövs parallellt med Arbetsförmedlingens.

Arbetsförmedlingen påbörjade 2019 en omfattande förändring av verksamhetens arbets sätt. Förändringen innebär bland annat minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Sammantaget kommer servicen till arbetssökande att vara under förändring fram till dess att en ny förmedling är på plats under 2022. Medan utredningen genomfördes pågick också omorganisation inom såväl Migrationsverket som Statens servicecenter. Utredningen konstaterar därför att en realistisk väg framåt är att staden sammanför egna resurser och verksamheter riktade till nyanlända. Det skulle skapa förutsättningar att successivt utveckla samarbetsformer med statliga aktörer utifrån deras förutsättningar när det är möjligt.

Då den ursprungliga utredningen genomfördes 2019 har arbetsmarknadsförvaltningen uppdaterat utredningen utifrån de nya förhållanden som nu råder. Under år 2020 samlokaliseras projektet Hållbar etablering med socialnämndens verksamhet Intro Stockholm. Intro Stockholms uppdrag att ge initial samhällsvägledning utökades även från och med maj 2020 till att även gälla nyanlända som är egenbosatta.

Målgruppen för Etableringscentrum är personer födda utanför EU/EES som befunnit sig i Sverige upp till 36 månader efter beviljat uppehållstillstånd och deras anhöriga. Även de som beviljats uppehållstillstånd 2016 eller senare och som har avslutad etableringen, är arbetslösa och bor i stadens genomgångsbostäder är målgrupp för Etableringscentrum.

Efter den initiala vägledning som erbjuds vid Etableringscentrum, hänvisas de nyanlända huvudsakligen till den samhällsvägledning som stadsdelsförvaltningarna erbjuder eftersom det är angeläget att den nyanlände

snabbt får en lokal förankring och tillgång till lokal service. Detta motsvarar det arbetssätt som redan idag finns avseende gruppen kommunanvisade.

Under 2021 kommer Etableringscentrum och Intro Stockholm ta fram samverkansformer med de statliga aktörerna liksom med civila samhället och Region Stockholm. Vidare behöver samverkansformer och gränsdragningar tas fram mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningarna samt med Stockholm Business Region (SBR).

Etableringscentrums verksamhet beräknas kunna starta vid halvårsskiftet 2021. I ett tredje steg år 2022 kommer hela eller delar av projektet Hållbar etablering att implementeras i ordinarie verksamhet vid Etableringscentrum. Fortsatt fokus behöver läggas på utveckling av digitaliserade arbetssätt. Inflödet av mottagna nyanlända har minskat betydligt under de senaste åren. Med mindre volymer är förutsättningarna dock goda för att lägga grunden för ett Etableringscentrum som sedan kan dimensioneras utifrån hur inflödet kommer att se ut under kommande år.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 9 februari 2021 följande.

1. Nämnden beslutar att för sin del godkänna föreliggande förslag gällande inrättande av stadens Etableringscentrum samt bilagd utredningsrapport.
2. Nämnden beslutar att föreliggande ärende ersätter tidigare ärende DNR AMN 2020-0165-1.3.
3. Nämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Salar Rashid m.fl. (S) och Rashid Mohammed m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Farida Al-Abani (Fi), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Mål och syfte med Etableringscentrum

Via stadens Etableringscentrum ska nyanlända erbjudas en väg in, ett sammanhållet och likställt bemötande och en sammanhållen plan för sin etablering. Den övergripande målsättningen med Etableringscentrum ska vara att förkorta etableringstiden genom att samla och stärka stadens resurser och kompetenser inom det initiala mottagandet samt stärka samverkan inom staden, med statliga myndigheter och civila samhället kring målgruppen nyanlända.

Målgruppen för Etableringscentrum ska vara:

- Personer födda utanför EU/EES som befunnit sig i Sverige upp till 36 månader efter beviljat uppehållstillstånd och deras anhöriga.
- Efter individuell bedömning kan personer som har en pågående kontakt med Etableringscentrum men där tidsgränsen på 36 månader passerats, ha fortsatt kontakt.
- Personer födda utanför EU/EES som beviljats uppehållstillstånd 2016 eller senare, har avslutats i etableringen, är arbetslösa och bor i stadens genomgångsbostäder.

Prioriterade grupper föreslås vara nyanlända som omfattas eller har avslutat etableringsprogrammet och är arbetslösa, kortutbildade med högst förgymnasial utbildning, nyanlända kvinnor samt nyanlända med funktionsvarianter.

I förslaget till målgrupp inkluderas inte ansvaret för ensamkommande barn och unga. Detta ansvar ligger idag på socialnämnden och stadsdelsnämnderna, och här föreslås ingen ändring. Däremot kan Etableringscentrum erbjuda initial samhällsvägledning, lotsning och arbetsmarknadsrelaterat stöd för anhöriga till ensamkommande.

Syftet med Etableringscentrum föreslås vara att

- erbjuda ett välkomnande, förenklat, effektivt och likställt mottagande, för kommunanvisade och egen bosatta nyanlända samt deras anhöriga
- erbjuda och lotsa till jobb, arbetsmarknadsinsatser, praktikplatser och mentorskap
- arbeta rekryterande mot studier inom vuxenutbildningen och till samhällsorienteringen
- bidra till en sammanhållen individuell planering för individen
- effektivisera samverkan inom staden och med statliga aktörer, civila samhället och övriga berörda aktörer utifrån ett holistiskt förhållningssätt, med den nyanlända i centrum.

Etableringscentrums uppdrag föreslås vara att

- genom egna insatser, vägledning, och rådgivning stärka den nyanländas möjligheter att komma ut i jobb eller studier, kunna leva ett självständigt liv, vara självförsörjande.
- förkorta etableringstiden och därmed minska stadens kostnader under och efter etableringsperioden
- utveckla metoder och samarbeten inom staden, med statliga myndigheter, civila samhället och andra berörda aktörer i syfte att förenkla och effektivisera den initiala processen.

- fungera som en plattform för integrationspakten och för rekrytering mot studier och samhällsorientering
- fungera som en plattform för samverkan med civila samhället
- fokusera på det förebyggande arbetet i syfte att motverka utanförskap och långtidsarbetslöshet

Arbetsätt

Etableringscentrum föreslås arbeta enligt nedan:

Genom att Migrationsverket föreslås hänvisa även egenbosatta personer till Etableringscentrum förstärks stadens möjlighet att nå ut till alla inom målgruppen. Det befintliga arbetssättet för initialt mottagande av kommunanvisade nyanlända som Intro Stockholm arbetar med, tas tillvara inom ramen för Etableringscentrum och föreslås omfatta även egen bosatta samt anhöriga till nyanlända. Etableringscentrums uppdrag blir att bidra till att vägleda, lotsa och coacha den nyanlända mellan aktörer och insatser samt erbjuda stöd i syfte att förkorta vägen till jobb eller studier.

Etableringscentrum ska säkerställa att den nyanlända folkbokför sig, registrerar sig hos Försäkringskassan och skriver in sig på Arbetsförmedlingen samt erbjuds initial samhällsinformation, samhällsvägledning och socialt stöd.

Arbetsförmedlingen har det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Etableringscentrum ska ansvara för samverkan med Arbetsförmedlingen kring inskrivning och de nyanländas individuella plan. Vid behov ska Etableringscentrum ansvara för att komplettera med stadens insatser som erbjuds av Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm. Genom integrationspakten och ett aktivt deltagande och samarbete med näringsliv och civilsamhälle erbjuds mentorskap, branschinformation, studiebesök hos företag och riktade rekryteringsevents till nyanlända.

Intro Stockholms arbetsätt med initial samhällsvägledning och introduktion föreslås omfatta även egen bosatta och anhöriga till nyanlända. Vidare föreslås att Etableringscentrum redan under den första initiala tiden kan erbjuda studie- och yrkesvägledning, mentorskap, matchning till praktik, Stockholmsjobb och extra tjänster. Genom Inkludering genom föreningslivet (tidigare benämnd VIDA) erbjuds matchning till föreningsaktiviteter.

Etableringscentrum ska medverka till att nyanlända i Etableringsprogrammet, som har flera myndighets- eller vårdkontakter, får en sammanhållen planering. Genom den nya funktionen etableringskoordinator, motsvarande det som finns i projektet Hållbar Etablering, kan stöd erbjudas genom att koordinatorn:

- Har en coachande och vägledande roll med ett helhetsperspektiv på den nyanländes nuvarande livssituation och stöttar inom områden som är viktiga för att förkorta etableringstiden. Coachande för att stärka individens egenmakt, inspirera och informera om eget ansvar och planering av den egna processen mot självförsörjning och självständighet.
- Fungerar som en samordnande länk till Arbetsförmedlingen, andra myndigheter, föreningar och arbetsgivare utifrån individens situation och behov.

Inrättande av Etableringscentrum innebär i första hand en förstärkning av stadens initiala mottagande av nyanlända, och innebär i huvudsak inget reducerat ansvar för stadsdelsnämnderna.

Efter den initiala vägledning som erbjuds vid Etableringscentrum hänvisas de nyanlända huvudsakligen till den samhällsvägledning som stadsdelsförvaltningarna erbjuder eftersom det är angeläget att den nyanlända snabbt får en lokal förankring och tillgång till lokal service. Detta motsvarar det arbetssätt som redan idag finns avseende gruppen kommunanvisade. Arbetsmarknadsnämnden har ett samordnande ansvar för stadsdelsnämndernas samhällsvägledning och på detta sätt kan en nära samverkan mellan Etableringscentrum och stadsdelsnämndernas samhällsvägledning upprätthållas. Detta minskar risken för otydligheter i ansvarsfördelningen avseende samhällsvägledning i olika faser av den nyanländes etablering.

Under hela Etableringsperioden fortsätter Etableringscentrum att erbjuda arbetsmarknadsrelaterat stöd i form av studie- och yrkesvägledning, CV-verkstäder, insatser för att höja den digitala kompetensen hos nyanlända, mentorskap, arbetsgivarkontakter och rekryteringsevents genom integrationspakten, förmedling av kontakter med föreningar genom Inkludering via föreningslivet (f.d. VIDA), samt kompletterande arbetsmarknadsinsatser från staden i samverkan med Arbetsförmedlingen. Detta är en förstärkning och ett förtydligande av uppdrag som redan idag ligger inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde. Övriga aktiviteter anordnas i samverkan med civila samhället, Region Stockholm och övriga aktörer.

Etableringscentrum bör kunna erbjuda initial bostadsvägledning men det huvudsakliga ansvaret för bostadsvägledningen bör även fortsättningsvis ligga på stadsdelsnämnderna och SHIS som tillsammans kan utveckla former för samarbetet utifrån lokala behov och förutsättningar. Etableringscentrum kommer att komplettera arbetet genom att ansvara för det arbetsmarknadsrelaterade stödet med syfte att förbättra de nyanländas förutsättningar att få en bostad.

Som tidigare nämnts i avsnittet om målgrupp påverkas inte ansvarsfördelningen för ensamkommande unga av inrättande av Etableringscentrum. Dock kan Etableringscentrum erbjuda initial samhällsvägledning, lotsning och arbetsmarknadsrelaterat stöd för anhöriga till ensamkommande.

Frågor för vidare utredning

Initialt ekonomiskt stöd – ”glappet”

Socialnämnden genom Intro Stockholm ansvarar idag för hanteringen av initialt ekonomiskt bistånd i avvaktan på etableringsersättning, den s.k. ”glappetersättningen” för kommunanvisade nyanlända. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att hantera glappetersättningen för egen bosatta.

Syftet med Etableringscentrum är att erbjuda en väg in och likvärdig service för alla nyanlända. Därför skulle Intro Stockholms uppdrag, efter erforderliga beslut, kunna utökas från och med 2022 till att omfatta hanteringen av glappetersättningen även för egen bosatta. Det skulle innebära en ansvarsflyttning för nyanlända i behov av försörjningsstöd i avvaktan etableringsersättning, men som inte är i behov av andra insatser från socialtjänsten, från stadsdelsnämnderna till Intro Stockholm.

Arbetsätt och rutiner avseende hantering av glappetersättningen för kommunanvisade är idag utarbetade och arbetssättet torde, utan större behov av förändringar, kunna tillämpas även för nyanlända egenbosatta under förutsättning att samverkan med Migrationsverket utvecklas så att även nyanlända egenbosatta och anhöriga hänvisas till Etableringscentrum direkt från Migrationsverket.

Det måste utredas om Intro Stockholms uppdrag bör utökas till att omfatta hanteringen av glappetersättningen även för egen bosatta. En utredning bör ta hänsyn till konsekvenser för bland annat Intro Stockholms uppdrag och stadsdelsnämndernas helhetsansvar för samhällsvägledningen efter det initiala skedet. Men detta är inget som Arbetsmarknadsnämnden kan ta beslut om i detta eller annat ärende och lämnar endast detta som ett förslag till Kommunstyrelsen.

Utvecklande av samverkansformer

Med Etableringscentrum som plattform kan Arbetsmarknadsnämnden och Socialnämnden tillsammans bygga upp samverkan inom staden och med statliga aktörer. Fokus för Etableringscentrum är utveckling av sammankopplade arbetsätt mellan olika aktörer där individen sätts i centrum utifrån ett holistiskt förhållningssätt. Arbetsätten behöver utvecklas såväl genom möten som med stöd av digital teknik och samordnas inom ramen för Arbetsmarknadsnämndens uppdrag att samordna samhällsvägledningen.

Samverkan mellan Etableringscentrum och samhällsvägledarna inom stadsdelsförvaltningarna är viktig och former för detta behöver utvecklas under året. Bland annat kan Etableringscentrum bidra med att anordna lokala aktiviteter, exempelvis information om arbetsmarknaden, utbildningar mm, i samverkan med samhällsvägledarna. Region Stockholm, som är en part i projektet Hållbar Etablering, har uttryckt intresse för att vara en aktör på Etableringscentrum eftersom det även ligger i vårdens intresse att nå nyanlända i tidigt skede för information och rådgivning.

Representanter från civila samhället kommer att bjudas in att anordna aktiviteter för nyanlända på Etableringscentrum. Bland annat har arbetsmarknadsförvaltningen en pågående dialog med Forum - idéburna organisationer med social inriktning, som har ansökt om projektmedel från Vinnova. Genom projektet vill Forum skapa en samarbetsmodell mellan staden och civila samhället där Etableringscentrum kan utgöra en plattform för modellen. Bland annat kan Forum erbjuda social- och asyljuridisk rådgivning, vägledning och lotsning som komplement till stadens samt erbjuda volontärutbildning för stockholmare som vill bidra i etableringen.

Stockholm Business Region (SBR) har i Stockholms stads budget för 2021 fått i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden, servicenämnden och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd verka för etableringen av International House. Målgruppen för International House är kvalificerade arbetskraftsinvandrare, med minst högskolekompetens, samt deras medföljande. Målsättningen för International House är att skapa snabba, effektiva processer för registrering hos olika myndigheter och tillståndsprövning (alla tillstånd klara på samma ställe) samt förkorta handläggningstiderna för uppehållstillstånd,

folkbokföring, för att öppna bankkonton, få bank id mm. International House avser även att skapa samarbeten med universitet och högskolor samt erbjuda service till företag som vill rekrytera utländsk arbetskraft.

Målgrupperna för Etableringscentrum och International House skiljer sig åt avseende grund för uppehållstillstånd och ställning på arbetsmarknaden. I andra avseenden kan dock behoven vara lika för en nyanländ i Stockholm. Likheten mellan tänkta verksamheter är strävan att få till ett samarbete med statliga aktörer. Även andra likheter finns som t.ex. behov av inledande samhällsvägledning. Under våren kommer arbetsmarknadsförvaltning och SBR föra en diskussion om gränsdragningar och samverkansformer.

Genomförandeprocessen

Första steget till Etableringscentrum är redan taget genom projektet Hållbar Etablering som startade i augusti 2019 och som övergick i genomförandefas från och med juni 2020. Projektet har samlokaliseras med socialnämndens verksamhet Intro Stockholm under våren 2020.

Som ett andra steg kommer arbetsmarknadsnämnden, under 2021 att sammanföra delar av egna verksamheter, som är riktade till nyanlända, till Etableringscentrum. Verksamheten kommer även att stärkas med ytterligare funktioner som etableringskoordinatorer, arbetsledning, och administratör och kommunikatör.

Tillsammans med socialförvaltningen pågår under våren 2021 ett arbete med att hitta gemensamma lokaler. Lokalerna ska vara ändamålsenliga och anpassade till att gruppverksamheter och rekryteringsevents kan anordnas. Sammantaget ska lokalerna vara utformade så att Etableringscentrum ges förutsättningar att fungera som en inbjudande och aktiv mötesplats för nyanlända och för de aktörer i samhället som är engagerade i nyanländas etablering.

Under 2021 kommer Etableringscentrum och Intro Stockholm ta fram samverkansformer med de statliga aktörerna liksom med civila samhället och Region Stockholm. Vidare behövs samverkansformer och gränsdragningar tas fram mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningarna samt med Stockholm Business Region (SBR).

Etableringscentrums verksamhet beräknas starta vid halvårsskiftet 2021. Förberedelsearbete leds inledningsvis av en styrgrupp med representanter från arbetsmarknadsförvaltningen, socialförvaltningen och SHIS.

I ett tredje steg år 2022 kommer hela eller delar av projektet Hållbar etablering att implementeras i ordinarie verksamhet vid Etableringscentrum. Samverkan inom staden och med andra aktörer kommer att fördjupas och fortsatt fokus behöver läggas på utveckling av digitaliserade arbetssätt.

Förvaltningen vill särskilt lyfta fram vikten av Socialnämndens verksamhet Intro Stockholm, i enlighet med socialnämndens lämnade förslag Dnr 1.2.1-299/2020, har ett utökat ansvar att också vara första ingång för egen bosatta och anhöriga på samma sätt som man idag är första ingång för nyanlända från anläggningsboenden och kvotflyktingar. Detta bedömer arbetsmarknadsförvaltningen är en förutsättning för

att förverkliga tanken att staden ska erbjuda ett likvärdigt mottagande för nyanlända och att Etableringscentrum ska vara en väg in för alla nyanlända.

Inrättandet av ett Etableringscentrum, där stadens samlade kompetens inom etableringsområdet tillhandahålls möjliggör att kommunanvisade, egenbosatta och deras anhöriga erbjuds ett likställigt och sammanhållet mottagande i staden

Utöver 5 Mnkr som staden avsätter årligen till medfinansiering av projektet Hållbar etablering har 6,3 Mnkr med halvårseffekt avsatts i stadens budget för 2021 till Etableringscentrum.

För de delar av arbetsmarknadsnämndens befintliga verksamhet som förs över till Etableringscentrum följer finansieringen verksamheten. Om Intro Stockholms nya utökade uppdrag för egen bosatta leder till ett ökat behov av handläggare under innevarande år ska dessa kostnader för Socialnämnden tas inom ramen för etableringscentrum hos arbetsmarknadsnämnden, efter 2021 behöver detta hanteras i kommunfullmäktiges budgetarbete. Efter halvårsskiftet 2022 avslutas ESF-projektet Hållbar etablering vartefter ytterligare finansiering än de motsvarande 11,3 Mnkr per helår som nämnden tillförts i budget 2021 behöver tillkomma för att upprätthålla den planerade verksamheten.

Inflödet av mottagna nyanlända har minskat betydligt under de senaste åren. Med mindre volymer är förutsättningarna dock goda för att lägga grunden för ett Etableringscentrum som sedan kan dimensioneras utifrån hur inflödet kommer att se ut under kommande år.

Etableringscentrum ska upplevas som en aktiv mötesplats där nyanlända möter representanter för staden, arbetsgivare, utbildningsanordnare, Region Stockholm och civila samhället och andra som är engagerade i nyanländas etablering. Etableringscentrum ska också direkt eller indirekt erbjuda snabba kontakter ned berörda statliga myndigheter. Som en del i att Etableringscentrum ska upplevas som en aktiv mötesplats och i syfte att stärka kommunikationen gentemot målgruppen föreslås Etableringscentrum ges namnet "Welcome House".

Beredning

Ärendet har initierats av arbetsmarknadsnämnden och remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norrmalms stadsdelsnämnd, Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd och Östermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stad bedriver sitt arbete rörande immigrations- och etableringsfrågor med utgångspunkt i kommunfullmäktiges mål 1.1 *I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort*. Staden är en av flera ansvariga myndigheter vad gäller att skapa förutsättningar en hållbar etablering och en god möjlighet till integration. I samverkan med till exempel migrationsverket och arbetsförmedlingen har arbetet kontinuerligt utvecklats och så väl de interna som externa processerna förbättrats. Ett inrättade av ett etableringscentrum enligt ovan ligger väl i linje med stadens intentioner.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt förslaget. Ett etableringscentrum i enlighet med förslaget bidrar till en mer effektiv handläggning med ett högre mått av likställighet avseende stöd för nyanlända oberoende av i vilken del av staden individen är bosatt. Att den uppdaterade utredningen innebär lika stöd för både EBO och ABO medför att fler nyanlända kommer kunna ta del av de insatser som kommer att finnas. Det leder till ökade förutsättningar för en hållbar etablering och en god integration.

Stadsledningskontoret ser stora fördelar med att alla nyanlända hänvisas till en och samma verksamhet. Då det i nuläge även är så att det skiljer sig mellan stadsdelsnämnderna, huruvida de har medborgarkontor eller inte, kommer ett etableringscentrum att utgöra en central resurs för samhällsvägledning och till en allmänt ökad tillgänglighet.

I utredningen framgår att en större del av verksamheten kan finansieras genom omfördelning av befintliga resurser. Hur dessa befintliga resurser ska omfördelas behöver klargöras för att se hur en eventuell omfördelning bland annat kan påverka stadsdelsnämndernas vidare arbete med samhällsvägledning. För att skapa förutsättningar för en hållbar organisation över tid behöver stadens finansiering av det föreslagna etableringscentrumet därför hanteras i stadens arbete med kommunfullmäktiges budget för 2022.

I en nära samverkan och samgående mellan olika verksamheter, som inrättade av Etableringscentrum är ett exempel på, är det viktigt att berörda förvaltningar framgent gemensamt reder ut detaljer kring arbetsformer, gränssnitt med mera.

Genom Intro Stockholm ansvarar socialnämnden i nuläget för hanteringen av det initiala ekonomiska biståndet i avvaktan på den statliga etableringsersättningen för kommunanvisade nyanlända. Det är dock stadsdelarna som ansvarar för ersättningen för de egenbosatta. I utredningen framgår att Intro Stockholms ansvar i ett nästa steg föreslås utökas till att även omfatta de egenbosattas ersättning. Stadsledningskontoret vill därför särskilt påpeka att det är viktigt att i kommunfullmäktiges budget för 2022 se över och besluta om fördelning av de statsbidrag som finns för målgruppen

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 27 april 2021 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar till kommunstyrelsen på remiss.

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD), *bilaga 1*.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Det föreliggande ärendet omfattar såväl redogörelse för arbetsmarknadsnämndens uppdrag vid Etableringscentrum som förslag till vidare utredning av förslag om justeringar i ansvarsfördelning avseende initialt ekonomiskt bistånd och initial samhällsvägledning till nyanlända som är egenbosatta och deras anhöriga. I ärendet beskrivs att inrättandet av Etableringscentrum inte innebär någon förändring av ansvarsfördelning mellan stadens nämnder. Förvaltningen önskar dock understryka att arbetsmarknadsnämndens förslag om justeringar av ansvarsfördelning avseende såväl initialt ekonomiskt bistånd som initial samhällsvägledning skulle medföra avsevärda konsekvenser för av förslagen berörda nämnder. Mot bakgrund av detta menar förvaltningen att det varit önskvärt att arbetsmarknadsnämnden i ärendet gjort en tydligare åtskillnad mellan faktiska omständigheter kring Etableringscentrum och förslagen om justeringar av ansvarsfördelning.

Förvaltningen ställer sig överlag positiv till inrättandet av ett Etableringscentrum och delar utredningens slutsatser att det innebär en förstärkning av stadens initiala mottagande av nyanlända genom att alla nyanlända erbjuds ”en väg in” och därmed ett samlat och likställt mottagande för den nyanlända medborgaren. Det är också positivt att förvaltningen genom enheten Intro Stockholm blir en aktiv samarbetspart i utvecklingen av Etableringscentrum och att Etableringscentrum samlokaliseras med Intro Stockholm. Förvaltningen vill dock generellt lyfta fram att de nya gränsdragningarna och ansvarsfördelningen mellan Etableringscentrum och stadsdelsnämnderna som inrättandet av Etableringscentrum medför behöver tydliggöras vad gäller dels tidsperiod och dels innehåll för respektive part i syfte att säkerställa att ingen hamnar mellan stolarna. I övrigt vill förvaltningen lyfta följande synpunkter:

- *Vikten av ett likvärdigt mottagande*

I utredningen om Etableringscentrum framgår det att stadsdelsnämnderna har upplevt vissa utmaningar med att nå målgruppen egenbosatta för att erbjuda dem samhällsvägledning. Med ”en väg in” ökar möjligheten för staden att erbjuda samhällsvägledning och annat stöd. Förvaltningen vill poängtera vikten av att

Migrationsverkets hänvisning till Etableringscentrum fungerar på ett ändamålsenligt sätt så att samtliga nyanlända erbjuds ett likvärdigt initialt mottagande.

Efter den initiala samhällsvägledning som erbjuds vid Etableringscentrum kommer de nyanlända huvudsakligen att hänvisas till den samhällsvägledning som stadsdelsförvaltningarna erbjuder. Ett centralt initialt mottagande minskar på inget sätt betydelsen av ett lokalt mottagande. Förvaltningen vill därför betona vikten av att stadsdelsnämnderna ges förutsättningar för att erbjuda ett likvärdigt lokalt mottagande som är av god kvalitet. Kunskaps- och erfarenhetsutbytet mellan Etableringscentrum och stadsdelsnämndernas samhällsvägledningsfunktioner behöver vara strukturerat och regelbundet. Ett ytterligare led i arbetet med att säkerställa god och likvärdig kvalitet i det lokala mottagandet skulle kunna vara att utreda betydelsen av samhällsvägledningens placering i respektive stadsdelsnämnds organisation. Det är också ur ett brukarperspektiv viktigt att relevant information ges från Etableringscentrum till den nyanlända i samband med att ansvaret för samhällsvägledningen och annat stöd övergår till stadsdelsnämnderna.

- *Tydliggörande av det initiala mottagandets innehåll och tidsperiod*

Ansvaret för arbetet med nyanlända är uppdelat mellan stadens olika nämnder. Ärendet innehåller ett förslag om att nämndens uppdrag vid Intro Stockholm avseende initial samhällsvägledning ska utökas till att även omfatta nyanlända som är egenbosatta. Dock ska stadsdelsnämnderna ha ett fortsatt ansvar för bland annat samhällsvägledning och bostadsvägledning efter det initiala mottagandet på Etableringscentrum. Förvaltningen anser inte att det är tillräckligt tydligt vad som avses med det initiala mottagandet varken vad gäller innehåll eller tidsperiod. Det är viktigt för alla samverkande parter, inklusive den enskilde, att detta tydliggörs i form av konkreta rutiner för samverkan och ansvarsfördelning mellan Etableringscentrum och de berörda nämnderna. Detta i syfte att minska risken för parallella insatser, alternativt att insatser inte utförs av någon nämnd samt för att säkerställa att stadens ansvar vad gäller mottagandet av nyanlända förverkligas. Detta blir särskilt viktigt i övergången till ett mer långsiktigt och lokalt stöd.

- *Tydliggöra samverkan med de statliga aktörerna*

Flera statliga myndigheter, Arbetsförmedlingen, Migrationsverket, Skatteverket, och Försäkringskassan är viktiga samarbetsparter för Etableringscentrum och Arbetsförmedlingens medverkan är en förutsättning då de har det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Hur Arbetsförmedlingens medverkan kommer att se ut är i dagsläget oklart då myndigheten är mitt inne i en omorganisation och har minskat sin lokala närvaro. Det är viktigt att utvecklingen av samverkan med Arbetsförmedlingen och andra statliga aktörer följs upp och utvärderas, med fokus på maximal nytta för den enskilde. Givet att Arbetsförmedlingen har en pågående reformeringsprocess är det i dagsläget svårt att på ett ingående sätt beskriva samverkansformerna, förvaltningen vill dock poängtera att så snart förutsättningar finns är det viktigt att formerna för

samverkan med de statliga aktörerna är tydligt beskrivna vad gäller respektive aktörs innehåll och ansvar i syfte att uppnå en effektiv samverkan med individen i fokus.

- *Bostadsvägledningens viktiga roll i det initiala mottagandet*

Etableringscentrum har fokus på etableringen på arbetsmarknaden och mindre kring etablering på bostadsmarknaden. I förslaget beskrivs att Etableringscentrum bör kunna erbjuda initial bostadsvägledning, men att det huvudsakliga ansvaret för bostadsvägledningen fortsättningsvis bör ligga på stadsdelsnämnderna och SHIS. Bostadsvägledningen är en del av samhällsvägledningen och har en stor betydelse för att hjälpa personer ut på den ordinarie bostadsmarknaden. För att öka möjligheten till en snabb etablering i samhället för den enskilde individen menar förvaltningen att det är viktigt att bostadsvägledningen kommer igång så fort som möjligt i det initiala mottagandet. Förvaltningen anser således att det är angeläget att inom ramen för Etableringscentrum även ha ett fokus på arbetet med bostadsvägledning samt att det tydliggörs vilka delar som ska utföras av Etableringscentrum, av stadsdelsnämnderna och av SHIS.

- *Konsekvenser av eventuellt utökad uppdrag för socialnämnden*

behöver utredas

Arbetsmarknadsnämnden framhåller att syftet med Etableringscentrum är att erbjuda ”en väg in” för likvärdig service för alla nyanlända och föreslår således att det bör utredas vidare om socialnämndens uppdrag vid Intro Stockholm bör utökas till att omfatta hanteringen av ”glappet”¹ även för egenbosatta. Om socialnämndens uppdrag vid Intro Stockholm ska utökas till att omfatta hantering av ekonomiskt bistånd i glappet mellan dagersättning enligt LMA och etableringsersättning även avseende egenbosatta så kommer det att innebära behov av ökad finansiering av fler socialsekreterare på grund av ökad ärendemängd samt ökade kostnader för försörjningsstöd.

Ett sådant utökad uppdrag innebär inte bara en förändring för socialnämnden utan också en väsentlig förändring för stadsdelsnämnderna, som i dag har huvudansvaret för samtliga egenbosatta. Förvaltningen anser således att beslut om en sådan förändring behöver föregås av en utredning med ett tydligt stadsdelsnämnds- och brukarperspektiv. Exempelvis behöver ansvarsfördelningen mellan socialnämnden och stadsdelsnämnderna vad gäller egenbosatta klargöras. En aspekt som behöver beaktas är att boendesituationen för egenbosatta kan vara mindre stabil än för de som anvisas enligt bostättningslagen. Till exempel kan det egna ordnade boendet av olika skäl upphöra och den nyanlända kan därmed stå utan ett eget boende, vilket kan leda till oklarheter i ansvarsfrågan.. Konsekvenser för den enskilde bör också utredas.

¹ ”Glappet” avser tiden från sista utbetalningen av dagersättning enligt LMA till första utbetalningen av etableringsersättningen. Nyanlända som saknar försörjning kan under denna tid behöva vända sig till kommunen för att få ekonomiskt bistånd. Kommunerna erhåller statlig ersättning för utgifter för ekonomiskt bistånd som kan uppstå i ”glappet”.

Exempelvis behöver det säkerställas att de egenbosatta som av olika anledningar är aktuella på stadsdelsnämnd på grund av att de är i behov av andra insatser än försörjningsstöd får ett likvärdigt initialt mottagande som de anvisade och egenbosatta som mottas av socialnämnden. Kvalitetsskillnader i det initiala mottagandet kan få konsekvenser för enskilda individers möjligheter till god etablering.

Förvaltningen anser sammanfattningsvis att det är angeläget att det i utredningen ingår att klargöra hur den föreslagna förändringen påverkar de ekonomiska förutsättningarna för både socialnämnden och för stadsdelsnämnderna. Det är därmed av stor vikt att utredning kring detta förslag innefattar en beräkning av omfattningen och medföljande resursbehov samt förslag till finansiering.

Uppdraget gällande samhällsvägledning för egenbosatta nyanlända samt deras anhöriga kommer försocialnämnden att innebära behov av ökad finansiering från och med 2022 gällande resurser för samhällsvägledning och administration. Under 2021 förväntas dessa ökade kostnader täckas inom arbetsmarknadsnämndens ram för Etableringscentrum. Förvaltningen anser att det är rimligt att samtliga uppdragsförändringar avseende socialnämndens uppdrag vid Intro Stockholm träder i kraft 2022, under förutsättning att utredningen klarlagt frågan om förändrade ekonomiska förutsättningar för socialnämnden respektive stadsdelsnämnderna samt att beslut om utökat uppdrag fattas.

Avslutningsvis anser förvaltningen att det vad gäller geografisk placering av Etableringscentrum är av vikt att lokalen är centralt belägen på en plats dit det är enkelt att ta sig med kollektivtrafik från hela staden. Det är även betydelsefullt att efter en tid utvärdera platsens geografiska betydelse för eventuella skillnader i enskilda individers nyttjande av Etableringscentrums insatser.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 april 2021 följande.

Bromma stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Ismo Pato (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Johan Heinonen (S), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer att förslaget om att inrätta ett Etableringscentrum i Stockholm medför att ett mer sammanhållet och likställt initialt stöd kan erbjudas vilket ökar

såväl kvaliteten som ett effektivt resursutnyttjande i mottagandet av nyanlända. Det är av stort värde att staden kan ge likställt stöd till alla nyanlända, såväl kommunanvisade som egenbosatta och deras anhöriga.

Faktorer som en väl fungerande samverkan och tydlig ansvarsfördelningen kommer att vara väsentliga för att Etableringscentret ska kunna uppnå sitt syfte och mål. Förvaltningen ser ett behov av att klargöra ansvarsfördelningen mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningarna ytterligare, både vad gäller samhällsvägledning inklusive bostadsvägledning men även beakta övergångarna för målgruppen i sig.

Förvaltningen välkomnar också förslaget om fortsatt utredning om huruvida Intro Stockholm ska ta över handläggning av ”glappetersättningen” för egenbosatta. Detta för att klargöra gränsdragning och ansvarsfördelning mellan Intro Stockholm och stadsdelarna för att ytterligare säkerställa likställt stöd för nyanlända.

Förvaltningen ställer sig undrande över vilka konsekvenser som den pågående omstruktureringen av Arbetsförmedlingens uppdrag kan medföra för Etableringscentrum att nå sin målsättning. Särskilt då förslaget framhåller att Arbetsförmedlingen fortsatt ska ha det samordnande huvudansvaret för etableringen av nyanlända

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 25 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning ställer sig positiva till uppdateringarna i förslaget om inrättande av Etableringscentrum. Att erbjuda ett sammanhållet och likställt stöd för alla nyanlända innebär särskilt ökade möjligheter att nå ut till målgruppen egen bosatta

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till inrättande av ett etableringscentrum.

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Kristina Lutz m.fl. (M), Peter Öberg (L), Lisa Carlbom (MP) och Malena Liedholm Ndounou (C), *bilaga 1*.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om inrättande av ett Etableringscentrum. Det planerade etableringscentrumet kommer att bidra till en mer effektiv och likvärdig handläggning av stöd för nyanlända, oavsett var i staden man bor. Förvaltningen är positiv till att utredningen jämför stöd för EBO och ABO, då flera nyanlända kan ta del av etableringscentrums insatser.

Förvaltningen ser stora vinster med att kunna anvisa alla nyanlända till ett och samma ställe för stöd. För de förvaltningar inom staden som saknar medborgarkontor kommer Etableringscentrum att utgöra en resurs i samhällsvägledningen och bidra till ökad tillgänglighet.

Enskildas kontakter med myndigheter blir mer och mer digitaliserad, och kan vara svår för många grupper. Förvaltningen undrar hur Arbetsförmedlingen ska vara delaktig och fysiskt närvarande i det planerade Etableringscentrum för att ta sitt huvudansvar för nyanländas etablering. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Förvaltningen ser därför att Arbetsförmedlingens medverkan är central för Etableringscentrum. Utredningen gör bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Förvaltningen anser att frågan kring en fungerande samverkan mellan myndigheter och samlokaliserad personal från Arbetsförmedlingen inom Etableringscentrum är viktig att fortsätta utreda möjligheterna för.

Socialnämnden genom Intro Stockholm ansvarar idag för hanteringen av initialt ekonomiskt bistånd i avvaktan på etableringsersättning, den så kallade ”glappetersättningen” för kommunanvisade nyanlända. Stadsdelsnämnderna ansvarar för att hantera glappetersättningen för egenbosatta. Intro Stockholms uppdrag kommer enligt utredningen utökas till att även omfatta nyanlända egenbosatta. Förvaltningen

anser därför att det är viktigt att utreda och klargöra att Intro Stockholms handläggning och beslut sker i enlighet med stadens riktlinjer och regler i samförstånd med stadsdelarna, till exempel att bedöma skälighet i eventuella hyror. Förvaltningens ser även ett behov av att vidare klargöra var ansvar för bostadsfrågor ska hamna vid eventuell hemlöshet. Kommer dessa ärenden hänvisas ut till stadsdelarna för handläggning eller blir kvar hos Intro Stockholm för att ta ställning till tillfälligt boende?

Förvaltningen ser ett behov av tydliggörande av vidare finansiering av detta arbete. Utredningen anser att en större del av verksamheten kan finansieras genom omfördelning av befintliga resurser. Hur dessa befintliga resurser ska omfördelas behöver klargöras för att se hur en eventuell omfördelning kan påverka nämndens eget vidare arbete med samhällsvägledning.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 april 2021 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Maria Ljuslin m.fl. (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till inrättandet av Etableringscentrum och ser att det är en väl genomarbetad rapport som underlag för utvecklingen. Etableringscentrum som erbjuder en sammanhållen plan för den enskilde och insatser som kan samordnas mellan flera aktörer bör kunna påskynda etableringen i samhället och i arbetslivet. Kvotflyktingar utgör en växande grupp bland de nyanlända och många i gruppen har omfattande behov av vägledning och introduktion i vardagslivet. Etableringscentrum bör ha beredskap för att ge sådan omfattande vägledning.

Utifrån stadsdelsförvaltningens perspektiv är det mycket viktigt att gränsdragningsfrågorna lyfts och förtydligas. I staden är det många aktörer runt nyanlända och det är ofta svårt för den enskilde och för tjänstemän i stadens egna funktioner att förstå de olika och ibland snarlika uppdragen. Det finns en risk att den enskilde skickas runt mellan olika funktioner. Gränsdragningsfrågorna mellan stadsdelsförvaltningarnas samhällsvägledning för nyanlända, stadsdelsförvaltningarnas

medborgarkontor, Etableringscentrum, Intro Stockholm och SHIS bör lyftas tidigt i utvecklingsprocessen

Förvaltningen är positiv till att man utreder vidare vem som ska ansvara för glappetersättning till nyanlända egenbosatta och har förståelsen att det kan vara bra om det flyttas till Intro Stockholm.

Förvaltningen vill uppmärksamma att man bör arbeta vidare med frågan hur kopplingen mellan Etableringscentrum, stadsdelsförvaltningarna och det lokala civilsamhället i stadsdelsområdena ska utvecklas. Det är viktigt att ha kunskap om och intresse för att stärka en nyanländes anknnytning till lokalsamhället.

Förslaget innebär ett centralt placerat Etableringscentrum i staden. Det är bra eftersom det torde vara lättare att få medverkan från de statliga myndigheterna och lättare att hålla en god kvalitet med generösa öppettider och hög tillgänglighet vad gäller språkkompetens. Men det finns en risk att ett Etableringscentrum inte räcker till för att möta behoven och det är mycket viktigt att det inte uppstår väntetider som riskerar att försena den enskildes etablering. Vidare blir det blir långa resvägar för nyanlända bosatta i stadens ytterområden. Förvaltningen är öppen för möjligheten att Etableringscentrum förläggs till de lokala medborgarkontoren.

Att nyanlända barn och unga snabbt får förskoleplats och skrivs in i skolan är mycket viktigt både för barnens språkinläring och för föräldrarnas möjligheter att delta i etableringsprogrammet. Att ge vägledning stöd till detta är ett mycket viktigt uppdrag för Etableringscentrum. Det finns goda erfarenheter av samverkan mellan SFI och introduktionsförskolor som bör tas till vara. Nyanlända barn och ungas behov av obruten skolgång bör uppmärksammas särskilt då familjerna ofta är hänvisade till tillfälliga boendelösningar.

Att ordna med egen bostad är en högt prioriterad fråga för de nyanlända som tas emot i stadens organiserade flyktningmottagande särskilt då staden i dagsläget erbjuder tillfälliga boendelösningar om maximalt 2 år. Det betyder att bostadsvägledning till nyanlända måste ges mycket tidigt i processen och det är avgörande att det finns en samstämmighet i bostadsvägledning från Etableringscentrum, SHIS och stadsdelsförvaltning och att vägledningen strävar efter att göras med beprövade arbetsätt och utifrån ett gemensamt synsätt.

I remissunderlaget är det oklart hur finansieringen av Etableringscentrum kommer att påverka stadsdelsförvaltningarnas ekonomiska förutsättningar. Stadsdelsförvaltningarna kommer att ha oförändrade uppdrag vad gäller kompletterande samhällsvägledning, introduktionsförskolor m m som täcks av intäkter från den statliga generalschablonen. Det är oklart huruvida stadsdelsförvaltningarnas andel av generalschablonen kommer att minskas till förmån för Etableringscentrum

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2021 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Anette Hargemark (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Özlem Körham m.fl. (V), Mario Chahrestan m.fl. (S) och Angelo Tapia (Fi), *bilaga 1*.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig mycket positiv till ett Etableringscentrum och till de uppdrag som Etableringscentrum kommer att ha med fokus på arbete och utbildning. Genom en väg in för nyanlända, kommer arbetet bli mer effektivt och motverka ett utanförskap och en långtidsarbetslöshet. Förvaltningen är även positiv till att nyanlända som har flera myndighets- eller vårdkontakter ska få en sammanhållen planering genom den nya funktionen etableringskoordinator, i syfte att förkorta etableringstiden.

Det är dock bra att ensamkommande barn och unga ställs utanför målgruppen för Etableringscentrum, då ensamkommande barn och unga behöver ha ett mer omfattande stöd och långsiktiga insatser.

Det är viktigt att samarbetet mellan Etableringscentrum och förvaltningarna tydliggörs när det gäller försörjningsstöd och samhällsvägledning.

Förvaltningen har idag medborgarkontor som riktar sig till alla som behöver få vägledning i olika frågor. Det finns även ett lokalt medborgarkontor som vänder sig till nyanlända. Förvaltningen har en integrationssamordnare som har tagit fram interna rutiner för tidig etablering i samhället. Förvaltningen deltar även i Integrationspakten och har en lokal upparbetad samverkan med Jobbtorg, näringsliv och civilsamhälle. Även om förvaltningen är mycket positiv till att få en ny samverkansaktör i Etableringscentrum, är det viktigt att ha möjlighet att ta tillvara lokala resurser, upparbetade arbetssätt och samverkansformer.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 april 2021 följande.

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Max Almflod (SD), *bilaga 1*.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 april 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslaget att inrätta ett Etableringscentrum i Stockholm. Förvaltningen bedömer att centret medför såväl ett mer kvalitativt och likställt mottagande för nyanlända som ett mer effektivt resursutnyttjande.

Det är värdefullt att alla nyanlända, såväl kommunanvisade som egenbosatta och deras anhöriga, kommer erbjudas en väg in och ett likställt mottagande och initialt stöd i staden via Intro Stockholm. Sannolikt kommer detta leda till att fler egenbosatta deltar i etableringsprogrammet.

Förvaltningen noterar att fungerande samverkan, såväl med externa aktörer som internt i staden, kommer att vara avgörande för att Etableringscentret ska nå den övergripande målsättningen. Det är önskvärt att klargöra hur ansvarsfördelningen ska se ut mellan Etableringscentrum och den lokala samhällsvägledningen exempelvis när det gäller bostadsvägledning.

Förvaltningen vill särskilt uppmärksamma behoven hos de familjer som kommer som anknytning till ensamkommande barn. Den gruppen saknar ibland en egen boendelösning och ansöker om akutboende via socialtjänsten. Situationen för dessa hushåll är ofta påfrestande, inte minst för barnen i familjen. Ett sammanhållet mottagande för denna målgrupp ökar möjligheten för ett mer jämlikt och likställigt stöd

Förvaltningen välkomnar fortsatt utredning gällande huruvida Intro Stockholm ska ta över handläggning av ”glappet”-ersättning för egenbosatta. En utredning som klargör gränsdragning och ansvarsfördelning mellan stadsdelar och Intro Stockholm behöver genomföras.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Norrmalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD), *bilaga 1*.

Norrmalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslaget att inrätta ett Etableringscentrum i Stockholm. Förvaltningen bedömer att centret medför såväl ett mer kvalitativt och likställt mottagande för nyanlända som ett mer effektivt resursutnyttjande.

Det är värdefullt att alla nyanlända, såväl kommunanvisade som egenbosatta och deras anhöriga, kommer erbjudas en väg in och ett likställt mottagande och initialt stöd i staden via intro Stockholm. Sannolikt kommer detta leda till att fler egenbosatta deltar i etableringsprogrammet.

Förvaltningen noterar att fungerande samverkan, såväl med externa aktörer som internt i staden, kommer att vara avgörande för att Etableringscentret ska nå den övergripande målsättningen. Det är önskvärt att klargöra hur ansvarsfördelningen ska se ut mellan Etableringscentrum och den lokala samhällsvägledningen och det gäller särskilt området bostadsvägledning.

Förvaltningen vill uppmärksamma behoven hos de familjer som kommer som anknytning till ensamkommande barn. Den gruppen saknar oftast en egen boendelösning och ansöker om akutboende via socialtjänsten. Situationen för dessa hushåll är många gånger påfrestande, inte minst för barnen i familjen. Förvaltningen efterfrågar samsyn i staden kring hur denna målgrupp, utifrån ett barnperspektiv, bäst stöttas vidare i sin etableringsprocess när det gäller såväl boendelösningar som planering mot egen försörjning.

Förvaltningen välkomnar fortsatt utredning kring om intro Stockholm ska ta över handläggning av ”glappet”-ersättning för egenbosatta. Frågor som då bör ses över är om intro Stockholm även ska handlägga kompletterande försörjningsstöd på grund av höga boendekostnader för egenbosatta. Vidare bör det även klargöras om det är intro Stockholm eller stadsdelsförvaltningarna som fortsatt ska pröva ansökningar om akutboende från de egenbosatta som saknar egen boendelösning.

Förvaltningen välkomnar särskilt att Etableringscentrum kommer samverka med civila samhället. Lokalt finns goda exempel på hur värdefullt det är för målgruppen att få träna språket, skapa nya relationer och ha en meningsfull fritid.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 15 april 2021 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Anna-Karin Nilsson (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Veronica Stiernborg m.fl. (V), *bilaga 1*.

Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till öppnandet av stadens Etableringscentrum. Arbetsmarknadsnämndens förslag till beslut är heltäckande och positiv för målgruppen. Det är, som det har påpekats, i dagsläget en utmaning för stadsdelsförvaltningarna att nå ut till nyanlända som är egenbosatta. Förslaget innebär att nyanlända får likvärdiga och centraliserade insatser.

Förvaltningen ställer sig också positiv till samlokaliseringen av Intro Stockholm och Etableringscentrum. Samlokaliseringen förväntas kunna effektivisera och underlätta insatserna för målgruppen.

Förvaltningen vill särskilt betona att samarbetet med de nämnda myndigheterna Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen inte bara är viktiga utan en förutsättning för att lyckas med uppdraget.

I dagsläget finns det medarbetare inom stadsdelsförvaltningarna som är anställda som "sambhällsvägledare för nyanlända" och man bör även ta ställning till hur man ska hantera dessa. Dessa medarbetare besitter erfarenhet och kunskaper som kommer vara till stor nytta för Etableringscentrum och för att ta tillvara den kompetensen bör man utreda möjligheterna för att dessa tjänster ska omplaceras.

Förvaltningen vill också framhålla att även om antalet nyanlända har minskats bör staden ta fram strategi och plan för hur en eventuell ökning av antalet nyanlända ska hanteras.

Förvaltningen ser positivt på förslaget att utreda om Intro Stockholms uppdrag bör utökas till att omfatta hanteringen av initialt ekonomiskt stöd även för egenbosatta

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Reservation anfördes av Carl Svensson (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Monica Lövström m.fl. (S), *bilaga 1*.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 24 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om att inrätta ett Etableringscentrum, och delar uppfattningen att samtliga nyanlända såväl kommunanvisade som egenbosatta och deras anhöriga bör erbjudas en väg in, och ett likställigt mottagande i staden. Många olika aktörer, både inom staden och externa, är involverade i mottagandet och förvaltningen instämmer i att det finns ett behov av mer effektiva arbetsprocesser och tätare samarbete mellan aktörerna. Inrättandet av Etableringscentrum kan väntas leda till ett mer välfungerande och likställt mottagande för nyanlända, samt ett mer effektivt resursutnyttjande.

I nuläget har stadsdelsförvaltningarna huvudansvar för mottagande av nyanlända som är egenbosatta. Förvaltningen ser positivt på förslaget att ansvaret för samhällsvägledning till nyanlända som är egenbosatta flyttas till Etableringscentrum, då det ger förutsättningar för ett mer sammanhållet och likvärdigt mottagande över staden, oavsett målgrupp. Att Intro Stockholm och Etableringscentrum samlokaliseras är positivt då detta bör underlätta och effektivisera insatserna. Förvaltningen välkomnar även förslaget att Etableringscentrum ska kunna erbjuda initial samhällsvägledning, lotsning och arbetsmarknadsrelaterat stöd för anhöriga till ensamkommande.

Förvaltningen ser också positivt på att ansvaret för den så kallade glappetersättningen utreds närmare. Det är av stor vikt att förutsättningarna för och konsekvenserna av förändringen utreds noga, och att det säkerställs att varje aktör får ersättning för sina uppdrag. Det finns bland annat behov av att förtydliga ansvarsfördelningen gällande kompletterande försörjningsstöd på grund av höga boendekostnader och ansökningar om akutboende från nyanlända som är egenbosatta. Förvaltningen ser även ett behov av att förtydliga hur ansvarsfördelningen ska se ut mellan Etableringscentrum och den lokala samhällsvägledningen, framför allt när det gäller bostadsvägledning.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 april 2021 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S), Anna Laine m.fl. (V) och Sara Soumah (Fi), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Tapani Juntunen (SD), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 12 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till inrättandet av ett etableringscentrum och delar analysen av att det finns ett behov av större samordning och samhandling inom arbetet med nyanlända inom staden. Idén att skapa en väg in för såväl nyanlända som för viktiga samverkansaktörer som Migrationsverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen torde kunna förenkla såväl externa och interna processer och leda till ett mer effektivt arbetssätt för alla berörda parter.

Förvaltningen är särskilt positiv till att etableringscentrum tar över den initiala samhällsvägledningen och stödet till egenbosatta, i enlighet med det ansvar som Intro Stockholm idag har för kommunanvisade. Arbetsmarknadsförvaltningen förser idag regelbundet stadsdelsförvaltningarna med folkbokföringsadresser till såväl kommunanvisade som egenbosatta nyanlända som flyttat in till Skärholmen stadsdelsnämndsområde för att förvaltningen ska kunna ta kontakt och erbjuda målgruppen samhällsvägledning. Det har dock visat sig att adressuppgifterna till de egenbosatta i många fall inte stämmer överens med verkligheten. Tänkbara förklaringar till det är att målgruppen inte alltid bor på den adress där de är skrivna samt att det ofta handlar om tillfälliga boenden vilket leder till att kontaktuppgifterna snabbt blir inaktuella. Förvaltningen har de senaste åren prioriterat att utveckla och testa arbetssätt för att bättre komma i kontakt med denna målgrupp, bland annat genom ett tätare samarbete med SFI Vårberg, genom försök med att knacka dörr samt genom försök med att utveckla ett tätare samarbete med Arbetsförmedlingen för att etablera en tidig kontakt med målgruppen. Tack vare samarbetet med SFI Vårberg har förvaltningen kunna nå delar av målgruppen och hjälpa dem vidare ut till arbete och bostad, men långt ifrån alla. Genom ett arbetssätt där egenbosatta hänvisas direkt från Migrationsverket till etableringscentrum hoppas förvaltningen att det ska bli lättare att bibehålla kontakten med dem så att stadsdelsförvaltningen lättare kan komma i kontakt med målgruppen och ta vid efter etableringscentrums initiala arbete.

I utredningen om etableringscentrum från 2019 lyfts att det finns en otydlighet avseende när och hur samhällsvägledningen ska övergå från Intro Stockholm till stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen instämmer helt i detta och ser behov av att

gränsdragningen i ansvaret förtydligas. Detta blir särskilt angeläget i och med inrättandet av etableringscentrum som sannolikt kommer att medföra att gränsdragningsfrågor uppstår gällande mer eller mindre samtliga nyanlända i staden. Denna fråga lyfts inte i det aktuella ärendet utan enbart i utredningen från 2019. Förvaltningen menar att denna fråga är ytterst angelägen att ta upp igen i samband med inrättandet av etableringscentrum.

I såväl det aktuella ärendet som i utredningen från 2019 betonas att det är angeläget att de nyanlända i ett tidigt skede etablerar kontakt med en samhällsvägleddare vid berörd stadsdelsförvaltning för att få en lokal förankring och få tillgång till lokal service. Förvaltningen instämmer helt i detta och menar att det kan vara värdefullt att tillse att denna kontakt påbörjas parallellt med den samhällsvägledning som ges centralt från etableringscentrum. Stadsdelsförvaltningens samhällsvägleddare har en lokal kompetens kring hur det ser ut med exempelvis förskolor, fritidsverksamhet och föreningsliv i stadsdelsnämndsområdet som kan vara av stor vikt för att påskynda etableringen och denna kompetens och kunskap är sannolikt svårt att hålla aktuell för alla 13 stadsdelsförvaltningar på central nivå.

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 29 april 2021 följande.

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Karin Ploen (Fi), *bilaga 1*.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till inrättandet av Etableringscentrum och de kompletterande förslagen till beslut. Dessa förslag anser förvaltningen är mer heltäckande och innebär att målgruppen får mer likvärdiga och centraliserade insatser oberoende var i staden de bor. Att Intro Stockholm och Etableringscentrum samlokaliseras är positivt då detta kan förväntas underlätta och effektivisera insatserna för målgruppen

Förvaltningen ser också positivt på förslaget att utreda om Intro Stockholms uppdrag bör utökas till att omfatta hanteringen av initialt ekonomiskt stöd ("glappersättningen") även för egenbosatta. Förvaltningen anser dock att gränssättningen mellan stadsdelsförvaltningarna och Intro Stockholm avseende personer som har behov av andra insatser från socialtjänsten bör tydliggöras ytterligare.

Den senaste tiden har inflödet av nyanlända till staden minskat. Det är förvaltningens uppfattning att staden centralt bör ta fram en stadsgemensam strategi

och plan för hur en eventuell ökning av antalet nyanlända ska hanteras, för att mottagningen ska kunna ske effektivt och smidigt som möjligt.

Förvaltningen vill också lyfta att samarbetet med Migrationsverket, Skatteverket, Försäkringskassan och framförallt Arbetsförmedlingen är viktigt. Det är en förutsättning för att uppdraget med att nyanlända ska få en snabb förankring i arbetslivet ska lyckas

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Birgitta Sevegjord m.fl. (V), *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 9 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till den uppdaterade genomförandeplanen gällande Etableringscentrum. Den ligger i linje med tidigare inriktning och Etableringscentrums uppdrag. Planen svarar också mot det uppdrag som förvaltningen har under 2021 att säkerställa en ändamålsenlig organisation och arbetssätt för nyanländas kommunmottagning och etablering, samt att vidareutveckla de kommunala etableringsinsatserna med syfte att förbättra arbetssätt och samordning.

Etableringscentrums verksamhet är under uppbyggnad. När den når sin fulla potential kommer staden att kunna hjälpa nyanlända i ett tidigt skede. Det är mycket positivt och kommer att påskynda integrationsprocessen. Södermalms stadsdelsförvaltning ser fram emot att ha ett gott samarbete med Etableringscentrum då insatserna kan både stärka upp och kompletta förvaltningens integrationsarbete. Det är av stor betydelse att nyanlända snabbare kan få ett arbete och därmed snabbare har möjlighet till egen bostad. Det är ett samverkande flöde mellan Etableringscentrum som arbetar med det initiala stödet till nyanlända och stadsdelen som arbetar med samhälls- och boendevägledning.

Förvaltningen instämmer i att en kompletterande utredning kring hantering av ekonomiskt bistånd, så kallad ”glappersättning”, behöver göras så att tydliga rutiner och arbetssätt finns mellan Etableringscentrum och stadsdelsförvaltningens ansvar och uppdrag. I arbetet med att vidareutveckla samarbetsformerna är också den

kontinuerliga dialogen mellan medarbetare inom stadsdelen, Etableringscentrum och Intro Stockholm betydelsefull

Östermalms stadsdelsnämnd

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2021 följande.

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Särskilt uttalande gjordes av Jaime Barrios m.fl. (V), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek m.fl. (SD), *bilaga 1*.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 mars 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen välkomnar förslaget att inrätta ett Etableringscentrum i Stockholm. Förvaltningen bedömer att centret medför såväl ett mer kvalitativt och likställt mottagande för nyanlända som ett mer effektivt resursutnyttjande.

Det är värdefullt att alla nyanlända, såväl kommunanvisade som egenbosatta och deras anhöriga, kommer att erbjudas en väg in och ett likställt mottagande och initialt stöd i staden via Intro Stockholm. Sannolikt kommer detta leda till att fler egenbosatta deltar i etableringsprogrammet.

En väl fungerande samverkan, såväl med externa aktörer som internt i staden, kommer att vara avgörande för att Etableringscentret ska nå den övergripande målsättningen. Det är önskvärt att klargöra hur ansvarsfördelningen ska se ut mellan Etableringscentrum och den lokala samhällsvägledningen, till exempel då det gäller området bostadsvägledning.

Förvaltningen vill särskilt uppmärksamma behoven hos de familjer som kommer som anknytning till tidigare ensamkommande barn. Denna grupp saknar ibland en egen boendelösning och ansöker om akutboende via socialtjänsten. Situationen för dessa hushåll är ofta påfrestande, inte minst för barnen i familjen. Ett sammanhållet mottagande för denna målgrupp ökar möjligheten för ett mer jämlikt och likställigt stöd vad gäller att komma vidare i etableringsprocessen. Detta avser såväl boendelösningar som en planering mot egen försörjning. Förvaltningen efterfrågar samsyn i staden kring hur målgruppen bäst stöts vidare i sin etableringsprocess.

Förvaltningen välkomnar förslaget om fortsatt utredning gällande huruvida Intro Stockholm ska ta över handläggning av "glappetersättningen" för egenbosatta. En utredning som klargör gränsdragning och ansvarsfördelning mellan Intro Stockholm

och stadsdelarna behöver genomföras i syfte att ytterligare säkerställa likställigt stöd för nyanlända

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av Martin Westmont (SD) enligt följande.

Att avslå förvaltningens förslag på beslut
Därutöver vill vi anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad i de områden som Etableringscentrum är tilltänkt att verka inom. Finns det brister i insatserna som nyanlända kan ta del av är det bättre att man ser över den befintliga verksamheten i stället för att etablera ytterligare en aktör på samma område.

Särskilt uttalande gjordes av Salar Rashid m.fl. (S) och Rashid Mohammed m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen skulle överlämnas till kommunstyrelsen. Idag tar vi ställning för beslut om genomförande.

Under aprilnämnden yrkade vi om återremittering på ärendet. Vi framhöll då att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bosättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för

ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket gör att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänstutlåtande är Arbetsförmedlingen under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands – så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering – hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänstutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik, att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi vill därför att förvaltningen klargör för nämnden med information om hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydliga innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Ersätтарыttrande gjordes av Farida Al-Abani (Fi) enligt följande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen skulle överlämnas till kommunstyrelsen. Idag tar vi ställning för beslut om genomförande.

Under aprilnämnden yrkade vi om återremittering på ärendet. Vi framhöll då att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarsområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bosättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket göra att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Precis som förvaltningen skriver i sitt tjänstutlåtande är Arbetsförmedlingen under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda

sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands – så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering – hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänsteutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik, att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi vill därför att förvaltningen klargör för nämnden med information om hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydliga innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Socialnämnden

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD) enligt följande.

Att avslå förvaltningens förslag på beslut
Därutöver vill vi anförda följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad i de områden som Etableringscentrum är tilltänkt att verka inom. Finns det brister i insatserna som nyanlända kan ta del av är det bättre att man ser över den befintliga verksamheten i stället för att etablera ytterligare en aktör på samma område.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ismo Pato (SD) enligt följande.

Att avslå förvaltningens förslag till beslut och att därutöver anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad i de områden som Etableringscentrum är tilltänkt att verka inom. Finns det brister i insatserna som nyanlända kan ta del av är det bättre att man ser över den befintliga verksamheten i stället för att etablera ytterligare en aktör på samma område.

Särskilt uttalande gjordes av Johan Heinonen (S) enligt följande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bostättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen

gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket gör att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Arbetsförmedlingen är inne i ett förändringsarbete med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands - så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

Vi kan se utmaningar med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021.

Att bedriva Etableringscentrum i projektform kan innebära framtida problem. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi vill därför att förvaltningen klargör för nämnden med information om hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydliga innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Leif Söderström (SD) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut.

2. Nämnden anför därutöver följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av Kristina Lutz m.fl. (M), Peter Öberg (L), Lisa Carlbom (MP) och Malena Liedholm Ndounou (C) enligt följande.

Vi i majoriteten ser mycket positivt på ett inrättande av ett etableringscentrum i Stockholm, vilket kommer att vara öppet både för anvisade nyanlända samt de som på eget bevåg bosatt sig i staden.

En bra start i Sverige är en viktig del av en hållbart etablering. Under 2021 avser Sverige att ta emot 5000 kvotflyktingar (källa: Migrationsverket) och eftersom kvotflyktingar ofta anses av FN:s flyktingorgan som de som är mest utsatta så behöver de ett ordentligt stöd i början av sin tid i Sverige för att bli framgångsrikt etablerade. En samordnande enhet inom staden som samarbetar med all olika myndigheter som nyanlända har kontakt med är välbehövligt. Vi ser särskilt fram emot ett tätt samarbete mellan etableringscentrum och arbetsförmedlingen samt jobbtorgen, eftersom vi ser de nyanlända som en resurs för samhället och som ett bidrag till vår arbetsmarknad.

En nyckel till integrationen är språket och att kunna tillgodogöra sig den information man får. Därför är det viktigt att man initialt kan få information på sitt eget språk och att särskild beaktning även tas till de som är analfabeter och inte kan få skriftlig information. Förutom att man bör se till att anställa personal med språkkunskaper i ett flertal av de språk som de nyanlända talar, bör det även finnas tillgång till tolkar på etableringscentrum.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Henrik Åkerlund (SD) enligt följande.

1. Att yrka på att avslå förvaltningens förslag till beslut.

2. Att därutöver anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att

behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att den verksamheten ses över för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av Maria Ljuslin m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan kommer ha en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill också understryka vikten av att gränsdragningarna klargörs mellan de nämnder som har ett gemensamt ansvar när det gäller nyanlända, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, stadsdelsnämnderna och även SHIS. Sådant som 'glappersättningar' skulle kunna undvikas om försörjningssystemen samordnades.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Då nyanlända inte är homogen grupp måste det understrykas att etableringscentrumets ansvar omfattar såväl nyanlända kvotflyktingar som anvisats boende i kommunen som egenbosatta och anhöriga till ovanstående grupper. Inom gruppen nyanlända finns hela skalan från ytterst resursstarka människor som snabbt etablerar sig, till människor som står långt ifrån arbetsmarknaden och som kan ha stort stödbehov till följd av fysisk och/eller psykisk ohälsa.

Egenbosatta har ofta mycket osäkra och även otillfredsställande boendeförhållanden. Det så kallade egna boendet är mestadels inte egen bostad utan ofta andra-tredje-fjärdehandsboenden eller inneboende. När dessa boenden spricker och de egenbosatta blir bostadslösa ställs socialtjänsten inför uppgiften att ordna akut boende. Ansvaret kan därmed falla mellan olika stadsdelsnämnder och även mellan

olika kommuner. Än mer komplicerad blir situationen om barnfamiljer behöver stöd från individ- och familjeomsorgens barn- och ungdomsenheter.

Slutligen vill vi påtala att den tidsgräns som satts för kommunens ansvar att ordna boende – två år – är alldeles för lågt satt. Med den rådande bostadsbristen, speciellt för människor med låg inkomst, är denna tidsgräns inte realistisk.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anette Hargemark (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av Özlem Körham m.fl. (V), Mario Chahrestan m.fl. (S) och Angelo Tapia (Fi) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering.

Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har som förvaltningen skriver en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Max Almflod (SD) enligt följande.

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder. Vi har även i vår reservationsbudget gjort stora besparingar på Intro Stockholm.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat. Det är också viktigt att man poängterar egen ansvar att komma i egen försörjning där fokus i den inledande fasen ska ligga på det lärande i det svenska språket.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Norrmalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Julian Kroon (SD) enligt följande.

1. Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens förslag till beslut.
2. därutöver anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anna-Karin Nilsson (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av Veronica Stiernborg m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har som förvaltningen skriver en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Carl Svensson (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras.

Särskilt uttalande gjordes av Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har som förvaltningen skriver en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Särskilt uttalande gjordes av Monica Lövström m.fl. (S) enligt följande.

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum.

Det finns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarsområde gällande

nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bosättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen görs bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket gör att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum.

Arbetsförmedlingen genomgår just nu ett stort förändringsarbete med mål om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Som förslaget är utformad idag så finns det stora risker att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlosningar kan det vara mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands - såsom inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

Vi ser också vissa utmaningar med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men vi ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är till stor del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort.

Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den grönbå majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021.

Vi ser också problem med att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning. Vi anser därför att det måste klargöras för hur den långsiktiga finansieringen kommer att se ut.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer måste fyllas med tydligt innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Salar Rashid m.fl. (S), Anna Laine m.fl. (V) och Sara Soumah (Fi) enligt följande.

Att delvis godkänna stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.

Att därtill anföra:

Vi ställer oss alltid positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. De finns verkligen goda intentioner med inrättandet av ett etableringscentrum. Under aprilnämnden för 2020 fattade arbetsmarknadsnämnden beslut om underlaget för utredning gällande etableringscentrum och därmed ta steg för att inrätta ett etableringscentrum. Utredningen överlämnades till kommunstyrelsen. Idag tar även vi inom stadsdelsnämnden ställning som ett svar till kommunstyrelsens remiss.

Under aprilnämnden inom arbetsmarknadsnämnden yrkade våra tre partier på om att återremittering på ärendet. Där framhöll våra politiker inom arbetsmarknadsnämnden att det fanns ett par frågetecken inom utredningen som behövde klargöras. Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Staden har endast ett kompletterande ansvar inom dessa områden. Stadens primära ansvarområde gällande nyanlända handlar om tillhandahålla boende och inom ramen för bostättningslagen. Staden ansvarar dessutom även för att mottagandet i form av att tillhandahålla praktisk hjälp för nyanlända som har anvisats till kommunen, boende och omsorg för ensamkommande barn, samhällsorientering, samhällsvägledning, studie- och yrkesvägledning samt svenskundervisning (sfi) och vuxenutbildning.

Arbetsförmedlingens medverkan har därför en central roll och betydelse för Etableringscentrum. Arbetsförmedlingen finns idag med som samarbetspart och medverkar genom två arbetsförmedlare i projektet Hållbar etablering. I utredningen gör förvaltningen bedömningen att Arbetsförmedlingen och statliga myndigheter saknar förutsättningar till direkt medverkan på Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Vilket gör att halva idén med samarbetet faller.

Staden och Arbetsförmedlingen har under 2020 tagit fram en ny samverkansöverenskommelse i syfte att ta tillvara på de statliga insatserna som kan gynna stadens arbetslösa. Här undrar vi inte om staden borde haft krav på i form av samlokaliserad personal inom Etableringscentrum. Arbetsförvaltningen har sina tidigare tjänstutlåtanden beskrivit svårigheterna med att Arbetsförmedlingen är under ett förändringsarbete. Med målet om minskad lokal närvaro och ökad digitalisering av kundkontakter. Vilket betyder att omstrukturering av arbetsförmedlingens uppdrag

beräknas vara genomförd 2022. Allt detta bygger väldigt mycket stor sårbarhet inom inrättandet av Etableringscentrum.

Förslaget är idag tyvärr utformad på ett sätt, där det finns stora risker med att etableringscentrum kan skapa parallella strukturer och som försvårar för människor istället för att hjälpa dem. Istället för att skapa särlösningar är det mer effektivt att på ett bättre sätt använda sig av ordinarie verksamhet som finns nära till hands – så som inom vuxenutbildning, jobbtorg och arbetsförmedlingens insatser.

I vårt förslag till beslut under aprilnämnden framhöll vi även de utmaningar som vi såg med att koppla Intro Stockholm till Etableringscentrum. Intentionerna är som sagt goda, men vi ser samtidigt att det finns utmaningar som inte är utredda. Nyanländas kontakt med Intro Stockholm är stor till del begränsad till deras första tid i staden. Det är de första veckorna som nyanlända som anvisas av Migrationsverket tar hjälp av Intro Stockholm för att komma i kontakt med myndigheter, ansöka om personnummer, ställa sig i bostadskö osv. Kopplingen mellan Intro Stockholm med deras initiala stöd och etableringscentrumet är inte klargjort. Finansieringsmodellen är dessutom fortfarande vag. I den blågröna majoritetens budget för 2021 finns det uppdrag om inrättandet av ett Etableringscentrum och arbetsmarknadsnämnden har tillförts 6,3 miljoner kronor – en halvårseffekt för 2021. Förvaltningen har även beviljats medel till inom ramen för projektet Hållbar etablering – hur mycket framgår det dessvärre inte av tjänsteutlåtandet.

Vi vill framhålla vår tidigare framlagda kritik att Etableringscentrum ska bedrivas i projektform. Man bygger in väldigt många risker gällande att kunna svara upp för kontinuiteten och långsiktigheten i insatserna inom en verksamhet som riktar sig till en sårbar målgrupp som behöver samhällets stöd. Framför allt om tanken med beslutet om att inrätta ett Etableringscentrum ska bära större delen av huvudansvaret för nyanländas etablering för stadens räkning.

Återigen vill vi även understryka att vi ställer oss positiva till att staden utvecklar samverkansformer med berörda statliga aktörer och myndigheter som har till uppdrag att nå och arbeta med samma målgrupp – men att dessa samverkansformer bör fyllas med tydligt innehåll, mål och möjligheten till insatser som kan bidra och möjliggöra till nyanländas etablering på riktigt.

Reservation anfördes av Tapani Juntunen (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i gen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Karin Ploen (Fi) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering.

Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har som förvaltningen skriver en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att halva idén med centrumet faller.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Christina Wallmark (SD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag på beslut
2. Därutöver vill vi anför följande:

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandande. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad i de områden som Etableringscentrum är tilltänkt att verka inom. Finns det brister i insatserna som nyanlända kan ta del av är det bättre att man ser över den befintliga verksamheten i stället för att etablera ytterligare en aktör på samma område.

Särskilt uttalande gjordes av Birgitta Sevegjord m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som stärker och underlättar nyanländas etablering i samhället.

När ett etableringscentrum införs är det av grundläggande vikt att säkerställa att befintliga lokala verksamheter och samverkansformer används. Staden har många goda exempel som arbetar aktivt för att effektivisera etableringstiden. Den kompetens och nätverksbyggande bör absolut tas tillvara.

Arbetsförmedlingen har idag det samordnade ansvaret för etablering och huvudansvar för att nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Arbetsförmedlingen och andra involverade statliga myndigheter saknar förutsättningar för medverkan vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det är djupt problematiskt och en stor del med själva grundtanken med centrumet faller.

Ensamkommandes etablering i samhället bör stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning. Vi vill också lyfta särskilt dessa barn och ungas specifika psykosociala förutsättningar, då de ska ta klivet in i etablering utan egna vuxna förebilder i landet. I gruppen ensamkommande är den allvarliga psykiska ohälsan betydligt högre än i samma ålderskategori unga för övrigt i landet.

Östermalms stadsdelsnämnd

Särskilt uttalande gjordes av Jaime Barrios m.fl. (V) enligt följande.

Vi ställer oss positiva till insatser som görs för att stärka och påskynda nyanländas etablering. Vid ett införande av etableringscentrum är det av stor vikt att staden tar hänsyn till befintliga verksamheter, arbetssätt och samverkansformer som finns lokalt. Det finns flera goda exempel runt om i staden som arbetar aktivt för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända, det arbetet måste vi ta hand om. Till exempel bör man säkerställa att den kompetens, erfarenheter och nätverksbyggande som skapats och införskaffats inom stadsdelens samhällsvägledning för nyanlända tas tillvara.

Idag har Arbetsförmedlingen det samordnande ansvaret för etableringen och huvudansvaret för att de nyanlända ska komma ut i arbete och studier. Deras medverkan har en central och avgörande betydelse, därför är det problematiskt att de och övriga aktuella statliga myndigheter för närvarande saknar förutsättningar för

medverka vid Etableringscentrum i form av samlokaliserad personal. Det innebär att Oidén med centrumet försvagas.

Vi vill även lyfta vikten av att insatser för att underlätta unga ensamkommandes etablering i samhället ska stärkas genom förtydligad samordning och förstärkt studie- och yrkesvägledning.

Särskilt uttalande gjordes av Göran Ek m.fl. (SD) enligt följande.

Det är arbetsförmedlingen som bär det övergripande ansvaret för att arbetslösa kommer i arbete. Det är också arbetsförmedlingen som bär helhetsansvaret för att nyanlända kommer i egen försörjning. Av den huvudsakliga anledningen anser vi att behovet av ett etableringscentrum inte finns och att det inte heller är motiverat att lägga skattepengar på den här sortens åtgärder.

Det finns en överhängande risk att den arbetssökandes väg till arbete blir svårare med för många aktörer inblandade. Att en arbetssökande har flera olika handläggare och olika handlingsplaner är inte en garant för ett positivt resultat.

Idag verkar arbetsförmedlingen och även Jobbtorg Stockholm i Stockholms stad inom de områden som ett tilltänkt etableringscentrum skulle verka inom. Finns det brister i de insatser som nyanlända kan ta del av idag är det bättre att man ser över den verksamheten för att se om den på något sätt kan förbättras